

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului
privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a
stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea
Guvernului nr. 165/2017

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în temeiul Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, a elaborat proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern a fost elaborat în scopul punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 46/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte legate de pensia de urmaș pentru copiii cu dizabilități severe și persoanele cu dizabilități severe din copilărie) și Legii nr. 87/2025 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ la prevederile Legii nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Copii cu dizabilități și persoanele cu dizabilități severe din copilărie au un statut aparte în societate, fiind vulnerabili, din cauza că întâmpină dificultăți de incluziune în procesul educațional, iar mai apoi întâmpină dificultăți la angajarea în câmpul muncii, au surse de venit limitate, fiind dependenți de întreținător/întreținători (părinte/părinți).
În cazul veteranilor de război, actualmente, în stagiul de cotizare, se include doar perioada de participare la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova în perioada 2 martie – 13 august 1992.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Protejarea drepturilor sociale a copiilor cu dizabilități și persoanelor cu dizabilități severe din copilărie, prin oferirea unui sprijin suplimentar, și anume oferirea dreptului la pensie de urmaș, în cazul pierderii întreținătorului.
În cazul, veteranilor de război, va oferi includerea în stagiul de cotizare a perioadelor de participare la acțiunile de luptă, zilelor de spitalizare și de

tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat, și garantarea unui quantum de pensie mai mare.

Astfel, scopul Legii nr. 46/2025 a fost de a oferi dreptul la un trai independent în comunitate copiilor cu dizabilități și persoanelor cu dizabilități severe din copilărie. În acest sens, art. 25 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, a fost completat cu o categorie nouă de beneficiari, eligibili la pensia de urmaș. Scopul a fost reglementarea posibilității de a asigura copii cu dizabilități și persoanele cu dizabilități severe din copilărie cu dreptul la pensie de urmaș pe perioada încadrării în grad sever, indiferent de vârstă.

Prin Legea nr. 87/2025 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ la prevederile Legii nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război) a oferit posibilitatea tuturor veteranilor de război, includerea perioadei de participare la acțiunile de luptă, în stagiul de cotizare în mărime triplă, or până la aceasta, se aplica doar pentru persoanele care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Este de menționat, că perioada de participare la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova în perioada 2 martie – 13 august 1992, se confirma prin legitimație de veteran de război de model nou și certificat, cu indicarea perioadei de participare la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, eliberate de către Ministerul Apărării. Complementar, modificărilor introduse prin Legea nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război, în perioada de participare la acțiunile de luptă se includ zilele de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat.

Totodată, se propune ca proiectul Hotărârii de Guvern să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, deoarece pune în aplicare modificările introduse în Legea nr. 156/1998 privind sistemul public prin Legea nr. 46/2025 care a intrat în vigoare la 1 aprilie curent și Legea nr. 87/2025 care a intrat în vigoare la 1 mai curent.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii de Guvern vine în ajustarea cadrului normativ cu prevederile Legii nr. 46/2025 și Legii nr. 87/2025. În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale va aplica prevederile cadrului normativ la acordarea/reexaminarea prestațiilor sociale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Mijloacele financiare necesare în bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetului de stat, au fost prevăzute la etapa elaborării proiectelor actelor normative, Legea 46/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte legate de pensia de urmaș pentru copiii cu dizabilități severe și persoanele cu dizabilități severe din copilărie) și Legea nr. 87/2025 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ la prevederile Legii nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război). Astfel, conform Notei de fundamentare la Legea nr. 46/2025 începând cu 01.04.2025 au fost estimate cheltuieli în sumă de 927,43 mii de lei, pentru anul 2026 – 1 946,84 mii de lei și pentru anul 2027 – 3 063,45 mii de lei. Totodată, pentru implementarea Legii nr. 317/2024 cu privire la veteranii de război, prin Legea nr. 87/2025, au fost prevăzute mijloace financiare suplimentare în valoare de 119 213,3 mii lei, conform transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2025.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
Proiectul de hotărâre de Guvern va contribui la sporirea gradului de protecție socială a copiilor cu dizabilități severe și persoanelor cu dizabilități severe din copilărie, care și-au pierdut întreținătorul. Totodată, conform modificărilor efectuate prin Legea nr. 87/2025, veteranii de război, vor beneficia de un quantum majorat al pensiei, în cazul includerii în mărime triplă în stagiul de cotizare, a perioadei de participare a veteranilor de război la acțiunile de luptă. Totodată, în perioada de participare la acțiunile de luptă se includ zilele de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Datele cu caracter personal se vor prelucra în strictă conformitate cu legislația în vigoare.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de hotărâre a Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme

incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În corespundere cu prevederile art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în temeiul prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de Hotărâre a Guvernului a fost plasat pe pagina web: www.particip.gov.md și poate fi vizualizat accesând următorul link:
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația cu privire la rezultatele expertizei va fi inclusă în Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului respectiv de hotărâre de Guvern nu implică operarea anumitor modificări și completări în actele normative în vigoare din domeniu.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului de Hotărâre de Guvern ține de Casa Națională de Asigurări Sociale, conform competențelor și atribuțiilor acesteia. Totodată, pentru identificarea instituției responsabile de confirmarea zilelor de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat, a fost solicitată opinia instituțională a Ministerului Apărării și Ministerului Afacerilor Interne. Prin răspunsurile oferite, s-a constatat, că : 1. Ministerul Afacerilor Interne – este de opinia, ca informația privind perioadele de participare la acțiunile de luptă să fie furnizată de Ministerului Apărării. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne, la necesitate, va furniza informația disponibilă referitoare la persoanele care au activat în sistemul organelor afacerilor interne în perioada acțiunilor de luptă. 2. Ministerul Apărării a menționat, că pentru confirmarea perioadei de participare la acțiunile de luptă, organele administrativ-militare teritoriale eliberează un certificat care indică perioada respectivă, în conformitate cu înscrisurile din livretul militar, fișa personală și, după caz, certificatul de arhivă.

Deoarece dosarele personale ale majorității veteranilor de război au fost create abia după intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr.182/2018, Ministerul Apărării nu deține informații precise despre perioadele lor de spitalizare, tratament sau prizonierat. Atât în arhivele Ministerului Apărării, cât și în cele ale instituțiilor medico-militare se regăsesc informații privind data, locul, diagnoza și unitatea medicală în care a fost internat veteranul de război. În ceea ce privește durata spitalizării și tratamentul urmat în urma rănilor și contuziilor, ministerul nu poate furniza informații, întrucât documentele aferente nu au fost păstrate. În plus, datele privind durata prizonieratului lipsesc, deoarece statutul de prizonier de război este decis de o instanță. Această procedură judiciară garantează respectarea normelor internaționale pentru a verifica involuntariatul captivității și loialitatea militarului față de patrie. În consecința celor anterior expuse, Ministerul Apărării este în măsură să confirme, prin intermediul unei adeverințe, perioada de implicare a veteranilor de război în acțiuni de luptă, precum și, în mod limitat, informații privind vătămările suferite.

Potrivit, pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 182/2018 cu privire la legitimațiile veteranilor de război, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate:

1) vor aproba listele unităților militare și structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, cu indicarea perioadelor de aflare pe aceste poziții, iar Serviciul de Informații și Securitate – lista persoanelor care au participat la acțiuni militare și perioada participării;

2) vor crea comisii interne pentru examinarea cererilor solicitanților legitimației de veteran de război și vor aproba, în modul stabilit, regulamentele de organizare și funcționare a acestora. Comisiile respective vor înainta spre aprobare proiectele de decizii Comisiei interdepartamentale pentru asigurarea schimbării și eliberării legitimației de veteran de război.

Luând în considerare cele expuse, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, consideră oportun completarea pct. 76¹ din Regulament, cu prevederi suplimentare privind confirmarea perioadelor de participare la acțiunile de luptă, zilelor de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat, în cazul angajaților Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului de Informații și Securitate, să fie eliberat de instituția unde au activat la momentul acțiunilor de luptă, veteranii de război.

Secretar de Stat

Mihai-Gabriel CIOBANU